

SMRDLJIVA DITRIHOVKA

Dittrichia graveolens

Tinka Bačič, Robert Brus, Petra Sladek, Simona Strgulc Krajšek
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

DOMOVINA Sredozemlje

OPIS Smrdljiva ditrihovka je pokončna, 10–50 cm visoka, razvejena enoletnica, njeni stranski poganjki pod ostrim kotom togo štrlijo kvišku, kar daje rastlini značilni videz. Gosto je porasla z žleznimi dlakami in je lepljiva, z intenzivnim vonjem. Listi so suličasti ali črtalasto suličasti, večinoma ožji od 10 mm. Valjasti koški so drobni, približno 5 mm široki in številni. Jezičasti cvetovi so ženski, cevasti cvetovi so dvospolni, rožke (plodovi) so približno 2 mm dolge in v zgornjem delu žlezasto dlakave, s kodeljico.

ČAS CVETENJA Od srede avgusta do konca oktobra.

ZRELOST SEMEN September–november.

RASTIŠČA Največkrat se pojavlja na ruderalnih rastiščih, in sicer na odprtih peščenih ali gruščnatih tleh, ki so suha in topla ter revna z minerali, zelo ji ustrezajo antropogena rastišča, saj nekoliko spominjajo na njena naravna rastišča v Sredozemlju. Pri nas uspeva predvsem vzdolž avtocest, kjer večinoma tvori sklenjene sestoje dolge od nekaj metrov do nekaj kilometrov. Najraje ima odprta gruščnata tla, ki jih zelo gosto preraste; najdemo jo lahko tudi na različnih obdelovalnih površinah ter opuščenih poljih, ob železnicah, v kamnolomih ...

RAZMNOŽEVANJE IN RAZŠIRJANJE Drobni plodovi se naokoli raznašajo z vetrom.

ODSTRANJEVANJE Fizično odstranjevanje rastlin z okopavanjem, pogostejšo košnjo ali puljenjem. Ključno je, da ukrepe izvedemo temeljito in še pred semenenjem rastlin, saj lahko v nasprotnem primeru širjenje ditrihovke celo pospešimo. S prenašanjem rastlinskega materiala in uporabljene opreme lahko seme namreč zanesemo tudi na druga mesta.

KAM Z ODSTRANJENIMI RASTLINAMI

Izruvane ali pokošene rastline lahko oddamo v zbirni center na Povšetovi 2 v Ljubljani. Odložimo jih v zabojnik INVAZIVNE RASTLINE – OSTALO.

Izruvane necvetoče rastline lahko kompostiramo v domačem kompostniku.

**PREPOZNAJ,
PREDELAJ
ALI PREDAJ.**

Smrdljiva ditrihovka v razpoki na robu ceste. Foto: P. Sladek

Cvetoči poganjki smrdljive ditrihovke. Foto: S. Strgulc Krajšek

Rob ceste je tipično rastišče smrdljive ditrihovke. Foto: S. Strgulc Krajšek

MOŽNOSTI UPORABE ODSTRANJENIH RASTLIN

Iz smrdljive ditrihovke se lahko izdelajo pripravki za zaviranje kalitve oz. rasti mladih rastlin in je torej uporabna za zatiranje enoletnih plevelov. V njeni domovini preparate iz smrdljive ditrihovke tradicionalno uporabljajo v veterinarske namene. Rastlina vsebuje številna eterična olja in bi bila zato potencialno zanimiva za farmakološke raziskave. Pri rokovanju z njo je potrebna previdnost, saj stik s kožo lahko povzroči dermatitis.

Opozorilo: Rastlina na dotik lahko povzroči alergijske reakcije in dermatitis.

Protiglavno delovanje pripravkov iz smrdljive ditrihovke. Foto: N. Bizjak

APPLAUSE – OD ŠKODLJIVIH DO UPORABNIH TUJERODNIH RASTLIN Z AKTIVNIM VKLJUČEVANJEM PREBIVALCEV

Način citiranja: Bačič T., Brus R., Sladek P., Strgulc Krajšek S. (2018): Informativni listi za invazivne tujerodne vrste rastlin v projektu Applause. Smrdljiva ditrihovka (*Dittrichia graveolens*). Spletna stran: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/applause/>

Mestna občina
Ljubljana

Univerza v Ljubljani

